

Základy počítačovej grafiky a spracovanie obrazu

Ing. Viktor Kocur
victor.kocur@fmph.uniba.sk

DAI FMFI UK

27.11.2017

Obsah

- 1 Rekapitulácia
- 2 Škálovanie obrázkov
  - Nearest-neighbor transformácia
  - Bilineárna transformácia
- 3 Histogram
  - Histogram
  - Ekvalizácia histogramu
- 4 Šum
  - Aditívny gausovský šum
  - Impulzný šum
- 5 Vyhladzovanie
  - Princíp
  - Konvolučné vyhladzovanie
  - Mediánová filtrácia

Rekapitulácia z minula

Matlab - základy

- Operácie - maticové vs. po zložkách
- Indexácia - jedným indexom, n-ticou indexov, logickou maticou
- Funkcie - konštrukcia funkcií pomocou m-file
- Control flow - if, switch, for, while

Základy práce s obrázkami

- imread
- imshow vs. image a imagesc
- RGB vs. grayscale
- Datové typy!

Obrázky na prácu

Obrázky a skripty

Stiahnite si zip z <http://sccg.sk/~kocur/>.

Úloha

Scale

Vytvorte funkciu `myimresize(I,s)`, ktorá vráti obrázok zväčšený pomerom `s` pomocou metódy `nearest point interpolation`. Ak spravíte algoritmus s for cyklom, tak sa pokúste z neho spraviť iba s vektorovými operáciami.

Riešenie - bez forcyklu

```
function I = myimresize(I, s)
    oldrows = size(I,1);
    oldcols = size(I,2);
    r = round(linspace(1,oldrows,round(s*oldrows)));
    c = round(linspace(1,oldcols,round(s*oldcols)));
    I = I(r,c);
end
```

Príklad - myimresize2.m

Bilineárna interpolácia

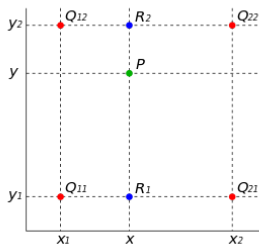
$$f(x, y) = a_{00} + a_{10}(x - x_1) + a_{01}(y - y_1) + a_{11}(x - x_1)(y - y_1)$$

$$a_{00} = f(x_1, y_1)$$

$$a_{10} = f(x_2, y_1) - f(x_1, y_1)$$

$$a_{01} = f(x_1, y_2) - f(x_1, y_1)$$

$$a_{11} = f(x_2, y_2) + f(x_1, y_1) - (f(x_2, y_1) + f(x_1, y_2))$$

Histogram obrázku

Pozn.:

Od teraz budeme pracovať s šedotónovými obrázkami (.pgm)

Nakreslenie histogramu

```
I = imread('zatisie.pgm');  
imshow(I);  
figure;  
histogram(I);  
J = imread('krajinka.pgm');  
figure;  
imshow(J);  
figure;  
histogram(J);  
figure;  
histogram(J, 'BinLimits', [0 255]);
```

Histogram obrázku - úloha

Úloha

Na histograme obrázku zátišia sú tri peaky. Upravte obrázok, tak aby pixely približne patriace len jednému z peakov boli úplne biele.

Ekvalizácia pomocou histeq

```
J = imread('krajinka.pgm');  
JEQ = histeq(J,256);  
subplot(2,2,1);  
imshow(J);  
subplot(2,2,2);  
imshow(JEQ);  
subplot(2,2,3);  
histogram(J,'BinLimits',[0 255]);  
subplot(2,2,4);  
histogram(JEQ,'BinLimits',[0 255]);
```

Popis

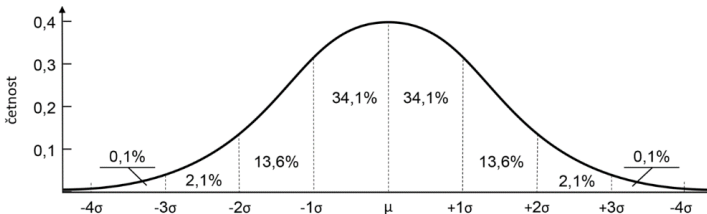
Aditivita

$$I = I_{real} + S$$

Gaussovský charakter šumu

$$P(S_{i,j} = x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}}$$

σ - stredná odchylka, μ - stredná hodnota

Generovanie gausovského šumu v matlabe

`randn(size(I))` - funkcia generuje maticu náhodných čísel s gaussovskou distribúciou $\mu = 0$ a $\sigma = 1$ s rovnakou veľkosťou ako matica `I`.

Úloha

Vytvorte funkciu `zasum(I,s)`, vráti obrázok `I` zašumený gaussovským šumom s $\sigma = s$. Zašumte si ľubovoľný obrázok s rôznymi strednými odchýlkami.

Hint

Najprv treba obrázok pretypovať na `double` pomocou `im2double` a potom zašumený naspäť pomocou `im2uint8`!

Riešenie

```
function O = zasum(I,s)
    O = im2uint8(im2double(I) + s/256*randn(size(I)));
end
```

Impulzný šum

Impulzný šum - korenie a soľ

Impulzný šum zmení s určitou pravdepodobnosťou jeden pixel na úplne čierny (korenie), alebo úplne biely (soľ).

Generovanie impulzného šumu v matlabe

Použijeme funkciu `rand(size(I))`, ktorá vytvorí maticu, ktorej prvky sú náhodné s rovnomernou distribúciou na intervale $< 0, 1 >$.

Impulzný šum - úloha

Impulzný šum - korenie a soľ

Vytvorte funkciu `okoren(I,p1,p2)`, ktorá vráti obrázok `I` zašumený impulzným šumom s pravdepodobnosťou `p1` pre soľ a `p2` pre korenie. Otestujte si na nejakom obrázku rôzne pravdepodobnosti zašumenia.

Riešenie

```
function I = okoren(I,p1,p2)
    R = rand(size(I));
    I(R < p1) = 0;
    I(R > 1-p2) = 255;
end
```

Princíp

Prečo chceme vyhladzovať?

Pri pozorovaní jemne zašumeného obrázku okom je stále jednoduché pozorovať obrázok a porozmieť jeho obsahu. V počítačovom videní však často aj slabý šum môže narušiť funkčnosť niektorých algoritmov počítačového videnia. Preto je veľmi často vhodné zmierniť mieru šumu. To sa dá dosiahnuť rôznymi vyhladzovacími metódami.

Princíp

Obrázok vyhladzujeme tak, že pre každý pixel sa pozeráme na jeho okolie a z neho usúdime novú hodnotu daného pixelu.

Konvolúcia a korelácia

2D Konvolúcia

$$J = I * M \iff J(r, c) = \sum_{u=-h}^h \sum_{v=-h}^h I(r - c, c - v)M(u, v)$$

2D Korelácia

$$J = I \circ M \iff J(r, c) = \sum_{u=-h}^h \sum_{v=-h}^h I(r + c, c + v)M(u, v)$$

Konvolúcia vs. Korelácia

Pre symetrické masky je konvolúcia totožná s koreláciou. Obecné má však konvolúcia lepšie niektoré vlastnosti. Preto používame hlavne termín konvolúcia.

Konvolúcia a korelácia

1	1	2	5	6	3	6	7	3
2	3	4	6	7	5	1	8	4
8	7	6	5	7	6	3	3	4
2	3	5	6	7	8	2	7	3
4	5	3	2	1	6	8	7	2
1	4	5	3	2	6	7	8	1
2	3	4	5	6	8	9	2	1

Input image

* $\frac{1}{9}$

1	1	1
1	1	1
1	1	1

Mask

Convolution operation

1	1	1	5	6	3	6	7	3
2	3	4	6	7	5	1	8	4
8	7	6	5	7	6	3	3	4
2	3	5	6	7	8	2	7	3
4	5	3	2	1	6	8	7	2
1	4	5	3	2	6	7	8	1
2	3	4	5	6	8	9	2	1

1	2	3	4	4	4	4	4	3
3	4	5	6	6	5	5	5	4
3	5	5	6	7	6	5	4	4
4	5	5	5	6	6	6	5	3
3	4	4	4	5	6	7	5	3
3	4	4	4	5	6	7	5	3
2	3	3	3	4	5	5	4	2

Output Image

Konvolučné filtre v matlabe

Funkcie

- `conv2(A,B)` - vráti 2D konvolúciu matíc A a B
- `imfilter(A,h)` - vráti obrázok A filtrovaný filtrom (maticiou) h
!!! Lepšie optimalizovaný je `imfilter`

Čo sa deje na okrajoch?

Keď sme na okrajoch obrázka, tak filter "siaha" mimo obrázka. Preto je potrebné definovať aké hodnoty máme doplniť.

Použijeme `imfilter(A,h,'option')`, kde options sú:

- `X` - pixely mimo obrázka akoby majú hodnotu `X` - defaultne 0
- `'symmetric'` - za krajom sú pixely zrkadlovo obrátené z obrázka
- `'replicate'` - opakujeme pixely z okraja
- `'circular'` - filter presiahne na opačnú stranu obrázka

Masky

fspecial

- `fspecial('average',hsize)`
- `fspecial('gaussian',hsize,sigma)`
- `fspecial('laplacian',alpha)`

Úloha

Vytvorte si priemerovacie gaussovské filtre s rôznymi parametrami a aplikujte ich na obrázok, ktorý ste zašumeli aditívnym gaussovským šumom tiež s rôznymi parametrami. Otestujte tieto filtre aj na obrázky s impulzným šumom.

Odstraňovanie impulzného šumu

fspecial

V poslednej úlohe sme si všimli, že konvolučná filtrácia nám nepomohla odstrániť impulzný šum. Preto potrebujeme iný nástroj.

Mediánová filtrácia

Mediánová filtrácia zoberie okolie pixelu a vypočíta medián hodnôt, ktoré sa v ňom nachádzajú. Tento medián potom bude hodnota pixelu vo vyfiltrovanom obrázku.

Mediánová filtrácia

Mediánová filtrácia v matlabe

- `medfilt2(A)` - vráti obrázok po mediánovej filtrácii v okne 3×3
- `nlfilter(A,[m n],fun)` - obecnější filter, aplikuje vždy `fun` na okno $m \times n$

Úloha

Zašumte obrázok impulzným šumom s rôznymi pravdepodobnosťami a následne ho vyfiltrujte mediánovým filtrom. Skúste filtrovať aj obrázky zašumené aditívnym šumom.